

EKONOMIE

GRAAD 12

Olimpiade Vraestel

Ronde Een

Punte: 30

Tyd: 1 uur

Datum: 10 Mei 2023

Instruksies

1. Vul antwoorde in op die ANTWOORDBLAD.
2. Onthou om jou persoonlike inligting volledig in te vul op die ANTWOORDBLAD.
3. Die ANTWOORDBLAD het 4 afdelings, maak seker dat jy die korrekte vak kies.
4. Elke vraag het 4 moontlike antwoorde (A B C D)
Slegs een antwoord is korrek.
Kleur die antwoord sirkel volledig in.
5. Sterkte!

DIE SIRKULÊRE VLOEI

- 1.** Die skematiese voorstelling van die sirkulêre vloei staan bekend as 'n ekonomiese _____.

 - A bylae.
 - B model.
 - C module.
 - D grafiek.

- 2.** Watter van die volgende definieer produksiefaktorvergoeding die beste?

 - A Die hoeveelheid wins wat 'n firma verdien.
 - B Die bedrag wat aan werkers betaal word vir hul arbeid.
 - C Die koste van grondstowwe wat in produksie gebruik word.
 - D Die bedrag wat aan banke betaal word vir geld wat geleen word.

- 3.** Watter sektor van die sirkulêre vloei in die ekonomie is verantwoordelik vir die vervaardiging van goedere en dienste?

 - A Regeringsektor.
 - B Finansiële sektor.
 - C Huishoudingsektor.
 - D Sakesektor.

- 4.** Wat sal die impak van 'n toename in staatsbesteding op die sirkulêre vloei in die ekonomie wees?

 - A Dit sal die algehele vlak van ekonomiese aktiwiteit verlaag.
 - B Dit sal die vlak van invoere verhoog.
 - C Dit sal die vlak van uitvoere verhoog.
 - D Dit sal die vlak van nasionale inkomste verhoog.

- 5.** Wat is die potensiele gevolge van 'n afname in rentekoerse op die sirkulêre vloei in die ekonomie?

 - A Verhoogde verbruikersbesteding, verhoogde investering, verhoogde ekonomiese groei.
 - B Verminderde verbruikersbesteding, verminderde investering, verminderde ekonomiese groei.
 - C Verhoogde verbruikersbesteding, verminderde investering, verhoogde ekonomiese groei.
 - D Verminderde verbruikersbesteding, verhoogde investering, verhoogde ekonomiese groei.

6. Land Z het 'n BBP van R12 000 000 000 en 'n bevolking van 10 000 000. Die BBP per capita is _____.
- A R12 000
 - B R1 200
 - C R120
 - D R12
7. Land Q se BBP styg met 5% op 'n jaar-tot-jaar-basis. Gedurende dieselfde tyd neem die bevolking ook toe met 5%. Wat gebeur met die BBP per capita?
- A Dit styg met 10%.
 - B Dit styg met 5%.
 - C Daar is geen effek op die BBP nie.
 - D Die BBP daal met 10%.
8. Watter van die volgende is 'n voorbeeld van staatsbesteding in die $C+I+G+X-M$ -formule?
- A 'n Gesin wat 'n nuwe motor koop.
 - B 'n Maatskappy wat 'n nuwe fabriek bou.
 - C 'n Regering wat 'n nuwe snelweg bou.
 - D 'n Individu wat in die aandelemark belê.
9. Watter van die volgende beskryf die sirkulêre vloei in die ekonomie die beste?
- A Die vloei van goedere en dienste van huishoudings na firmas en die vloei van geld van firmas na huishoudings.
 - B Die vloei van geld van huishoudings na firmas en die vloei van goedere en dienste van firmas na huishoudings.
 - C Die vloei van geld van firmas na huishoudings en die vloei van goedere en dienste van huishoudings na firmas.
 - D Die vloei van goedere en dienste van firmas na huishoudings en die vloei van geld van huishoudings na firmas.
10. Watter van die volgende is 'n voorbeeld van lekkasies in die sirkulêre vloei in die ekonomie?
- A Staatsbesteding aan infrastruktuur.
 - B Belegging in nuwe masjinerie deur 'n firma.
 - C Huishoudelike spaargeld in 'n bankrekening.
 - D Besigheidswins belê in die aandelemark.

- 11.** Watter van die volgende is 'n voorbeeld van inspuitings in die sirkulêre vloei in die ekonomie?
- A Huishoudelike uitgawes op verbruikersgoedere.
 - B 'n Produsent wat sy plaaslike produksie-aanleg uitbrei.
 - C Staatsbelasting op inkomste.
 - D Betalings van lone en salarisse aan werkers.
- 12.** Wat is die doel van die sirkulêre vloei-model in die ekonomie?
- A Dit verseker dat daar 'n konstante vloei van geld en goedere tussen huishoudings en firmas is.
 - B Dit stel huishoudings in staat om goedere en dienste te verbruik en ondernemings om inkomste te verdien.
 - C Dit wys hoe geld deur die ekonomie sirkuleer wat ekonomiese groei en ontwikkeling skep.
 - D Dit beklemtoon die interafhanklikheid van huishoudings, firmas en die regering in die ekonomie.
- 13.** Watter van die volgende beskryf die vermenigvuldiger-effek in die sirkulêre vloei in die ekonomie die beste?
- A Die proses waardeur 'n toename in belegging lei tot 'n groter toename in nasionale inkomste.
 - B Die proses waardeur 'n afname in verbruik lei tot 'n afname in nasionale inkomste.
 - C Die proses waardeur staatsbesteding tot inflasie en 'n afname in reële produksie lei.
 - D Die proses waardeur huishoudings en firmas reageer op veranderinge in die prysvlak deur hul besteding aan te pas.

SAKESIKLUSSE

- 14.** Watter van die volgende beskryf 'n sakesiklus die beste?
- A Die gereelde op- en afnames van ekonomiese groei oor tyd.
 - B Die proses om 'n nuwe onderneming te begin en te bestuur.
 - C Die verband tussen vraag en aanbod in 'n mark.
 - D Die siklusse van winste en verliese in opeenvolgende finansiële jare.
- 15.** Gedurende watter fase van die sakesiklus is die ekonomie op sy hoogtepunt?
- A Uitbreiding
 - B Sametrekking
 - C Trog
 - D Herstel

16. Watter van die volgende is NIE 'n kenmerk van die uitbreidingsfase van die sakesiklus nie?
- A Stygende indiensnemingsyfers.
 - B Toenemende besigheidsdisinvestering.
 - C Stygende verbruikersbesteding.
 - D Toenemende bruto binnelandse produk.
17. Watter van die volgende beskryf die verband tussen die werkloosheidsyfer en die sakesiklus die beste?
- A Werkloosheidsyfers is die hoogste tydens die uitbreidingsfase van die sakesiklus.
 - B Werkloosheidsyfers is die laagste tydens die uitbreidingsfase van die sakesiklus.
 - C Werkloosheidsyfers is die hoogste tydens die inkrimpingsfase van die sakesiklus.
 - D Werkloosheidsyfers is die laagste gedurende die trog van die sakesiklus.
18. Watter van die volgende is 'n voorbeeld van 'n leidende ekonomiese aanwyser?
- A Werkloosheidsyfer
 - B Bruto binnelandse produk
 - C Verbruikersprysindeks
 - D Boupermitte
19. Watter van die volgende is 'n moontlike negatiewe gevolg van regeringsinmenging tydens 'n resessie?
- A Verhoogde ekonomiese groei.
 - B Verhoogde staatskuld.
 - C Verhoogde verbruikersbesteding.
 - D Verhoogde besigheidsbelegging.
20. Watter van die volgende is 'n voorbeeld van 'n makro-ekonomiese veranderlike wat vir ekonomiese vooruitskatting gebruik kan word?
- A Inflasiekoers.
 - B Prys van 'n spesifieke aandeel.
 - C Getal werknemers by 'n spesifieke onderneming.
 - D Vraag na 'n spesifieke produk.

DIE OPENBARE SEKTOR

21. Watter van die volgende is 'n kenmerk van die openbare sektor?
- A Wins maksimering
 - B Privaat eienaarskap.
 - C Kompetisie.
 - D Regeringsbesit.

22. Watter van die volgende is 'n voorbeeld van 'n oordragbetaling van die regering?

- A 'n Maatskappy wat lone aan sy werknemers betaal.
- B 'n Individue wat 'n ouderdomstoelaag ontvang.
- C 'n Huishouding wat eiendomsbelasting betaal.
- D 'n Besigheid wat huur betaal vir sy kantoorruimte.

23. Watter van die volgende stellings geld ten opsigte van die openbare sektor?

- A Dit word geheel en al deur private individue en besighede befonds.
- B Die primêre doel daarvan is om winste te maksimeer.
- C Dit verskaf goedere en dienste aan die algemene publiek.
- D Sy aktiwiteite is altyd minder doeltreffend as dié van die private sektor.

24. Watter van die volgende is 'n nadeel van regeringsinmenging in die ekonomie?

- A Dit kan lei tot die verskaffing van openbare goedere wat andersins ondervoorsien sou word.
- B Dit kan lei tot 'n verkeerde toewysing van hulpbronne.
- C Dit kan lei tot oormatige mededinging.
- D Dit kan veroorsaak dat ondernemings winste maksimeer ten koste van verbruikerswelsyn.

25. Wat is die belangrikste verskil tussen 'n openbare goed en 'n private goed?

- A Openbare goedere is uitsluitbaar, terwyl private goedere nie-uitsluitbaar is nie.
- B Openbare goedere is wedywerend, terwyl private goedere nie-wedywerend is nie.
- C Openbare goedere word deur die regering verskaf, terwyl private goedere deur die mark verskaf word.
- D Openbare goedere is skaars, terwyl private goedere volop is.

DIE VALUTAMARK

26. Watter van die volgende is NIE 'n rede vir internasionale handel nie?

- A Om goedere en dienste te bekom wat 'n land nie self kan produseer nie.
- B Om werkseleenthede in 'n land te verhoog.
- C Om voordeel te trek uit skaalvoordele.
- D Om die verskeidenheid goedere en dienste wat aan verbruikers beskikbaar is, te verhoog.

- 27.** Watter van die volgende is 'n voorbeeld van 'n absolute voordeel?
- A 'n Land wat beide koring en lap produseer, maar koring meer doeltreffend as 'n ander land kan produseer.
 - B 'n Land wat beide koring en lap produseer, maar beide koring en lap net so doeltreffend kan produseer as 'n ander land.
 - C 'n Land wat beide koring en lap meer doeltreffend kan produseer as 'n ander land.
 - D 'n Land wat nie koring of lap doeltreffend kan produseer in vergelyking met 'n ander land nie.
- 28.** Watter van die volgende is 'n voorbeeld van 'n tarief?
- A 'n Beperking op die aantal motors wat uit 'n ander land ingevoer kan word.
 - B 'n Belasting op ingevoerde staal.
 - C 'n Beperking op die waarde van motors wat uit 'n ander land ingevoer kan word.
 - D 'n Verbod op ingevoerde goedere.
- 29.** As gevolg van die depresiasie van die plaaslike geldeenheid, word verwag dat _____.
- A die binnelandse geldeenheid gedevalueer sal word.
 - B die binnelandse geldeenheid gerevalueer sal word.
 - C uitvoere sal afneem.
 - D uitvoere sal toeneem.
- 30.** Watter van die volgende vorm die betalingsbalans?
- i. Lopende rekening
 - ii. Kapitaaloordragrekening
 - iii. Finansiële rekening
 - iv. Reële rekening
 - v. Reserwe rekening
 - vi. Handelsrekening
- A ii, iii, iv, vi
 - B i, ii, iii, v
 - C iii, iv, v, vi
 - D i, iv, v